RP 176/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om ett företagaravdrag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att inkomstskattelagen ändras. In i lagen ska tas en bestämmelse om ett så kallat företagaravdrag. Enligt förslaget ska inkomstskattelagen ändras så att det vid beskattningen dras av fem procent från resultatet av näringsverksamhet, jordbruk och renskötsel när resultatet beaktas i beskattningen av fysiska personer eller dödsbon. Vid beskattningen av skogsbruk beaktas ett motsvarande avdrag.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2017. Ändringen tillämpas första gången vid beskattningen för 2017.

_____

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL 1
INNEHÅLL 2
MOTIVERING 3
1 Nuläge 3
1.1 Allmänt 3
1.2 Lagstiftning och praxis 3
1.3 Bedömning av nuläget 7
2 Målsättning och föreslagna ändringar 9
2.1 Målsättning 9
2.2 Föreslagna ändringar 9
3 Propositionens konsekvenser 11
3.1 Ekonomiska konsekvenser 11
3.2 Konsekvenser för de skattskyldiga 12
3.3 Konsekvenser för myndigheterna 15
4 Beredningen av propositionen 16
5 Samband med andra propositioner 17
6 Ikraftträdande 17
LAGFÖRSLAG 18
Lag om ändring av inkomstskattelagen 18

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Allmänt

Enligt programmet för statsminister Juha Sipiläs regering har regeringen som mål att göra Finland till ett mer konkurrenskraftigt land också genom en reform av beskattningen av företagande, ägande och investeringar. Enligt programmet införs ett företagaravdrag för de företagsformer som inte omfattades av den sänkning av samfundsskattesatsen som genomfördes 2014.

1.2 Lagstiftning och praxis

Beskattning av enskilda näringsidkare

Beskattningen av enskilda näringsidkares rörelse och yrkesutövning är enkel och sker på företagarnivå. Enskilda näringsidkare är inte särskilda skattskyldiga. Resultatet av enskilda näringsidkares näringsverksamhet beskattas enligt 30 § 1 mom. i inkomstskattelagen (1535/1992) efter avdrag av förluster som företagarens förvärvs- eller kapitalinkomst (företagsinkomst som ska fördelas). Av företagsinkomsten som ska fördelas beräknas först kapitalinkomstandelen. När kapitalinkomstandelen beräknas ska nettoförmögenheten enligt 41 § 4 mom. i inkomstskattelagen ökas med ett belopp som motsvarar 30 procent av de löner vilka har betalts ut under tolvmånadersperioden före skatteårets utgång. Enligt 38 § 1 mom. i inkomstskattelagen huvudregeln är att såsom kapitalinkomst fastställs ett belopp som motsvarar en 20 procents avkastning på företagets nettoförmögenhet. Den del av företagsinkomsten som överstiger avkastningsgränsen är skattepliktig förvärvsinkomst som läggs till personens övriga förvärvsinkomster och beskattas enligt den progressiva inkomstskatteskalan. Kapital- och förvärvsinkomstandelarna är skattepliktig inkomst till fullt belopp. På förvärvsinkomster betalas skatt enligt den progressiva inkomstskatteskalan, på kapitalinkomster 30 procent och till den del den beskattningsbara kapitalinkomsten överstiger 30 000 euro, 34 procent.

Företagaren kan dock med stöd av 38 § 1 mom. i inkomstskattelagen yrka på att ett belopp som motsvarar högst en tio procents avkastning på företagets nettoförmögenhet ska räknas som kapitalinkomst. Företagaren kan också yrka på att inkomsten av en enskild rörelse ska räknas helt som förvärvsinkomst.

Enligt 46 a § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (*näringsskattelagen*, 360/1968) kan det från resultat av enskilda rörelser dras av en driftsreservering, högst 30 procent av de löner som har betalats ut. Driftsreserveringen är en skattelättnad med vilken regleras beloppet av den årliga beskattningsbara inkomsten.

Enligt 119 § i inkomstskattelagen dras förlust av enskilda rörelsers näringsverksamhet av från näringsverksamhetens resultat under de tio följande skatteåren, i den mån inkomst uppkommer. Den skattskyldige kan dock enligt 59 § inkomstskattelagen yrka på att förlusten dras av helt eller delvis från övriga kapitalinkomster under samma skatteår. Om beloppet av de avdrag som görs från kapitalinkomsterna är större än kapitalinkomsterna, utgör skillnaden ett underskott i kapitalinkomstslaget vilket den skattskyldige har enligt 60 § i inkomstskattelagen rätt att avdra som underskottsgottgörelse från skatten på förvärvsinkomst. Till den del underskottet inte beaktas som avdrag från skatten ska det fastställas som en sådan till kapitalinkomstslaget hänförlig förlust som ska dras av från den skattskyldiges kapitalinkomster under de följande åren.

Beskattning av näringssammanslutningar

Personbolag, liksom även sammanslutningar som två eller flera personer bildat för att bedriva näringsverksamhet behandlas vid beskattningen som näringssammanslutningar. Beskattningen av näringssammanslutningar är enkel och sker på delägarnivå. Näringssammanslutningar är inte särskilda skattskyldiga. För sammanslutningar ska fastställas resultatet av näringsverksamhet, jordbruk och övrig verksamhet som enligt 16 § i inkomstskattelagen ska efter avdrag av förluster fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av bolagets inkomst. Från de andelar som fördelats för beskattning som delägarnas inkomst dras av för den i andelarna ingående dividendinkomstens del ett belopp som enligt 6 a § i näringsskattelagen och 5 § 14 punkten i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) är skattefri inkomst i delägarens beskattning. Från andelarna dras av enligt 58 § 7 mom. i inkomstskattelagen också räntan på en skuld för förvärv av en bolagsandel.

Om delägaren är en fysisk person fördelas inkomsten från näringssammanslutningen för beskattning som förvärvs- eller kapitalinkomst. Som skattepliktig kapitalinkomst för varje bolagsman betraktas enligt 40 § 1 mom. i inkomstskattelagen ett belopp som motsvarar en 20 procents avkastning på bolagsmannens andel av företagets nettoförmögenhet. Den del av företagsinkomsten som överstiger avkastningsgränsen är skattepliktig förvärvsinkomst. När kapitalinkomstandelen beräknas ska nettoförmögenheten enligt 41 § 4 mom. i inkomstskattelagen ökas med ett belopp som motsvarar 30 procent av de löner vilka har betalts ut under tolvmånadersperioden före skatteårets utgång.

Från ett personbolags resultat är det i beskattningen möjligt att dra av en driftsreservering enligt 46 a § i näringsskattelagen, om bolaget endast har fysiska personer eller dödsbon som delägare. Driftsreserveringen är högst 30 procent av de utbetalda lönerna. Driftsreserveringen är en skattelättnad med vilken regleras beloppet av den årliga beskattningsbara inkomsten.

Förlust av näringsverksamhet dras av från näringsverksamhetens resultat av sammanslutningar under de tio följande skatteåren, i den mån inkomst uppkommer.

Beskattning av jordbruk

Beskattningen av jordbruk är enkel och sker på jordbruksidkarnivå. Beskattningen verkställs på detta sätt också när två eller flera personer bedriver jordbruk tillsammans dvs. genom en beskattningssammanslutning. Enligt 15 § i inkomstskattelagen är beskattningssammanslutningar inte särskilda skattskyldiga, men resultatet av jordbruk fastställs på sammanslutningsnivå och fördelas därefter bland delägarna enligt de andelar som de har av sammanslutningens inkomst. Resultatet av jordbruk för en delägare beräknas genom att från delägarens andel dras av de ränteutgifter som hänför sig till sammanslutningens jordbruk samt delägarens för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk.

I jordbruksidkarens beskattning delas resultatet av jordbruk in i förvärvs- och kapitalinkomstandelen. När kapitalinkomstandelen beräknas ska nettoförmögenheten enligt 41 § 4 mom. i inkomstskattelagen ökas med ett belopp som motsvarar 30 procent av de löner vilka har betalts ut under tolvmånadersperioden före skatteårets utgång. Av denna nettoförmögenhet är kapitalinkomstandelen 20 procent. Jordbruksidkaren kan dock yrka på att som kapitalinkomst ska räknas högst ett belopp som motsvarar en tio procents avkastning på företagets nettoförmögenhet. Jordbruksidkaren kan också yrka på att inkomsten av jordbruket ska räknas helt som förvärvsinkomst. Kapital- och förvärvsinkomstandelarna är skattepliktig inkomst till fullt belopp.

Förlust av jordbruk dras av från jordbrukets resultat under de tio följande skatteåren, i den mån inkomst uppkommer. Med stöd av 59 § i inkomstskattelagen kan den skattskyldiga dock yrka på att förlusten dras av helt eller delvis från förlustårets kapitalinkomster såsom enskilda näringsidkare.

Enligt 10 § a i inkomstskattelagen för gårdsbruk kan det från resultatet av jordbruk dras av högst 40 procent som utjämningsreservering i beskattningen, dock minst 800 euro och högst 13 500 euro. Reserveringen är en metod för resultatreglering med vilken kan jämnas ut variationer i de beskattningsbara inkomsterna och därmed minska skattebeloppet. Reserveringen skjuter upp beskattningen av en del av inkomsten till framtiden.

Beskattning av skogsbruk

Beskattningen av skogsbruk är enkel. Beskattningen verkställs på skogsägarnivå, om det inte är fråga om samfälld skog. Beskattningen verkställs på skogsägarnivå också när två eller flera personer äger skog tillsammans dvs. genom en beskattningssammanslutning. Beskattningssammanslutningar är inte särskilda skattskyldiga, men resultatet av skogsbruk fastställs på sammanslutningsnivå och fördelas därefter bland delägarna enligt de andelar som de har av sammanslutningens inkomst.

I regel beskattas inkomster av skogsbruk i fysiska personers beskattning som kapitalinkomst av skogsbruk enligt 43 § i inkomstskattelagen. Vid beskattningen av kapitalinkomst av skogsbruk tillämpas de allmänna inkomstskattesatserna för kapitalinkomst. Inkomsterna av skogsbruk periodiseras enligt kassaprincipen som inkomst för det skatteår under vilket den har lyfts eller antecknats på den skattskyldiges konto eller under vilket den skattskyldige annars har kunnat förfoga över den. Utgifterna dras av under det skatteår då betalningen gjorts bortsett från de utgifter som enligt inkomstskattelagen ska periodiseras över flera skatteår.

I 63 § 1 mom. i inkomstskattelagen föreskrivs att skattepliktig förvärvsinkomst är värdet av det arbete som en skattskyldig eller dennes make, den skattskyldiges hemmavarande barn som före skatteåret fyllt 14 år och en delägare i ett dödsbo eller i en beskattningssammanslutning eller en medlem av hans familj under skatteåret har utfört genom att i samband med leveransförsäljning från gårdsbruksenhetens skog eller annan därmed jämförbar försäljning upparbeta eller transportera virke. Värdet av leveransarbetet anses likväl utgöra skattepliktig inkomst endast till den del den virkesmängd som de ovan avsedda personerna har upparbetat eller transporterat sammanlagt överstiger 125 kubikmeter.

En samfälld skog är en ägarstruktur som bygger på ett avtal mellan två eller flera skogsägare och på lagen om samfällda skogar (109/2003), i vilken ägarna till de fastigheter som hör till den samfällda skogen är delägare. En samfälld skog är ett område som fastigheter äger gemensamt och som fastighetsrättsligt hör till delägarlägenheterna som deras gemensamma område. För att bilda en samfälld skog krävs en fastighetsförrättning av lantmäteriverket. I beskattningen betraktas en samfälld skog som en samfälld förmån och en särskild skattskyldig. Beskattningen av inkomster av samfällda skogar är också enkel, men det sker på den samfällda förmånens nivå, och delägarna betalar inte skatt baserat på inkomstandelen från den samfällda förmånen. Skattesatsen för samfällda skogar är lägre än den kapitalinkomstskattesats som tillämpas vid beskattningen av kapitalinkomst från skogsbruk för fysiska personer. Enligt 124 § 2 mom. i inkomstskattelagen är inkomstskattesatsen för samfällda skogar 28 procent.

Inkomsten av skogsbruk består huvudsakligen av intäkter från virkesförsäljning och skogsbruksstöd. Enligt 56 § i inkomstskattelagen görs naturliga avdrag från inkomsterna bl.a. för lönekostnader inklusive bikostnader för dem som arbetat i skogsbruket, utgifter för skogsför-

nyelse och skogsodling, utgifter för byggande och underhåll av skogsvägar, utgifter för skogsdikning och anskaffning och bruk av skogsbruksmaskiner och inventarier, utgifter för anskaffning av skogsbruksbyggnader, skogsvårdsavgifter samt skogsförsäkringsavgifter.

Inom skogsbruket är det vanligt att det inte kommer in virkesförsäljningsintäkter årligen, utan ibland med flera decenniers mellanrum. Utgifter som hänför sig till skogsbruk dras redan av i beskattningen för betalningsåret, även om skogsbruket inte har några inkomster under det året. Om utgifterna överstiger inkomsterna av skogsbruket dras förlusten av från den skattskyldiges eventuella övriga kapitalinkomster och vidare enligt 60 § i inkomstskattelagen som underskottsgottgörelse för förvärvsinkomstskatten, om beloppet av de avdrag som görs från kapitalinkomsterna är större än kapitalinkomsterna. Till den del underskottet inte beaktas som avdrag från skatten ska det fastställas som en till kapitalinkomstslaget hänförlig förlust som ska dras av från den skattskyldiges kapitalinkomster under de följande åren.

Fysiska personer, dödsbon och av dem bildade beskattningssammanslutningar samt samfällda förmåner får göra skogsavdrag enligt 55 § i inkomstskattelagen från den kapitalinkomst av skogsbruk som de fått från en fastighet som ska anses som en gårdsbruksenhet. Skogsavdraget görs i beskattningen före de naturliga avdragen. Skogsavdraget gäller skog som har förvärvats mot vederlag efter den 1 januari 1993. Avdraget utgör högst 60 procent av den kapitalinkomst av skogsbruk som den skattskyldige har fått från skog som berättigar till skogsavdrag. Den skattskyldige har under ägartiden rätt att som skogsavdrag dra av högst 60 procent av de sammanräknade anskaffningsutgifterna för de skogar som den skattskyldige äger och som berättigar till skogsavdrag. Vid beräkningen av när maximibeloppet uppnås beaktas avdrag som gjorts under tidigare år, från och med 2008. Med anskaffningsutgift för skogar avses de sammanräknade anskaffningsutgifterna för skogsmark och trädbestånd. Som anskaffningsutgift för skogen anses skogens andel av anskaffningsutgiften för fastigheten. Skogsavdraget under ett skatteår ska uppgå till minst 1 500 euro. Vid beräkningen av överlåtelsevinsten från en skogsfastighet dras från anskaffningsutgifterna av beloppet av det skogsavdrag som gjorts i beskattningen. Skogsavdraget är ett slags periodiseringsförmån. Skatteförmånen blir dock slutlig om fastigheten efter tio års ägande säljs till en nära anhörig enligt i 48 § i inkomstskattelagen: då är överlåtelsen skattefri och skogsavdragen intäktsförs inte. Förmånen blir slutlig även när skog doneras eller när skogsägaren dör.

Från kapitalinkomst av skogsbruk får efter skogsavdrag dras av högst 15 procent som utgiftsreservering enligt 111 § i inkomstskattelagen. Reserveringen är en metod för resultatreglering med vilken kan jämnas ut variationer i de beskattningsbara inkomsterna och därmed minska skattebeloppet. Reserveringen skjuter upp beskattningen av en del av inkomsten till framtiden.

Beskattning av renskötsel

Beskattningen av renskötsel är enkel och sker på renägarnivå. Beskattningen grundar sig enligt 44 § i inkomstskattelagen på en uppskattning av nettoavkastningen av renskötseln per inräknad ren som fastställs årligen efter renbeteslagens förslag. Systemet avviker avsevärt från beskattningen av övriga företagare.

Den skattepliktiga nettoavkastningen för renägare beräknas genom att multiplicera den uppskattade avkastningen per inräknad ren med antalet inräknade renar i de förteckningar som renbeteslagen lämnat in. Av denna nettoavkastning räknas som renägarens skattepliktiga förvärvsinkomst den andel som motsvarar värdet av det arbete som utförts för renskötseln. Den andel som överstiger värdet av det arbete som renägaren utfört för renskötseln räknas som kapitalinkomst.

Intäktsgrunderna för år 2015 vid beskattningen av inkomster av renskötsel har fastställts i statsrådets förordning om intäktsgrunderna vid beskattningen år 2015 av inkomster som erhållits av renskötsel (26.11.2015/1361). Enligt en promemoria som gäller förordningen har det vid fastställandet av intäktsgrunderna använts uppgifter enligt vilka nettointäkterna av renskötsel under renskötselåret 2014/2015 var sammanlagt cirka 12,17 miljoner euro och 67,33 euro per inräknad ren. Den beskattningsbara nettointäkten per inräknad ren har uppskattats till i genomsnitt 29,15 euro, och utifrån detta har den beskattningsbara nettointäkten för renskötsel inom hela renskötselområdet fastställts till 5,27 miljoner euro för år 2015.

1.3 Bedömning av nuläget

Näringsverksamhet och jordbruk

År 2014 fanns det cirka 176 000 näringsidkare i Finland. Av dessa företag genererade 142 000 beskattningsbar vinst. Antalet personbolag i Finland uppgick år 2014 till cirka 32 000, varav cirka 25 000 genererade vinst. År 2014 fanns det cirka 98 000 jordbruksidkare i Finland. Antalet beskattningssammanslutningar inom jordbruket var cirka 13 000. Av jordbruken genererade 93 000 vinst. För jämförelsens skull kan det konstateras att antalet aktiebolag i Finland var cirka 167 000, varav 105 000 genererade vinst.

Enligt beskattningsuppgifterna för skatteåret 2014 är merparten av näringsidkarna företag med liten nettoförmögenhet och små inkomster. Cirka 77 procent av de näringsidkare som gjorde en beskattningsbar vinst hade ett årligt resultat på under 30 000 euro. För personbolag var motsvarande siffra 79 procent och för jordbruk 87 procent.

Näringsidkare, personbolag och jordbruk, eller s.k. småföretagsformer, beskattas i ett system som är annorlunda än det för aktiebolag och deras ägare. Detta grundar sig på olikheterna mellan företagsformernas verksamhet; i småföretagsformerna är verksamhet ofta sådan att inkomsterna till sin karaktär inte avviker från löneinkomster i någon större grad. Inkomstbildningen inom småföretagsformerna är vanligen också mycket mindre än i aktiebolag. När verksamhetens natur förändras är aktiebolagsformen ofta mer ändamålsenlig och skattemässigt mer förmånlig än småföretagsformen.

I företag med en liten nettoförmögenhet och små inkomster blir vinsterna vanligtvis inte så stora att de räcker till investeringar eller sysselsättning efter att konsumtionsbehoven tillfredsställts. Nettoförmögenheterna i de företag som avdraget gäller har vanligen hållits på en låg nivå både mätt i euro och i förhållande till företagsinkomsten. Företagens ägare har i regel alltså inte ökat sitt företags nettoförmögenhet och därmed skapat förutsättningar för att expandera affärsverksamheten.

Merparten av småföretagens resultat beskattas som förvärvsinkomst. I genomsnitt över 90 procent av resultatet för näringsidkare och cirka 77 procent av resultatet för delägare i personbolag beskattades som förvärvsinkomst under skatteåret 2014. För jordbruksidkare var motsvarande siffra 55 procent. Beskattningen av förvärvsinkomster är lätt på låga och medelstora inkomstnivåer, på vilka merparten av småföretagen placerar sig. På grund av de små inkomstbildningarna och den därav följande lätta beskattning av förvärvsinkomsterna är beskattningen av småföretag i nuläget lättare än samfundsskattesatsen, 20 procent, i en tydlig majoritet av fallen. Beskattningen av förvärvsinkomsterna har sedan mitten av 1990-talet systematiskt lättats upp med sammanlagt cirka tio procentenheter, vilket också har minskat beskattningen av småföretagsformerna. De största lättnaderna har dessutom riktats till de låga inkomstnivåerna, där merparten av näringsidkarna, personbolagen och jordbruksidkarna opererar. Eventuella åtgärder för att lätta upp beskattningen av förvärvsinkomsterna lindrar inkomstbeskattningen av dessa företagsformer även i fortsättningen. Detta ökar beloppet av in-

komsterna efter skatt för småföretagens ägare, vilket för sin del ger bättre förutsättningar att finansiera affärsverksamhetens tillväxt.

Även om merparten av småföretagen har små inkomstbildningar finns det bland dem, ställd i relation till det totala antalet småföretag, en fåtalig grupp företag som har stora inkomster räknat i euro, men små eller medelstora inkomster i relation till företagets nettoförmögenhet. Av de här företagens resultat beskattas en större del än genomsnittet som kapitalinkomst, och därför har de senaste årens skärpningar i kapitalinkomstbeskattningen kunnat drabba dem.

Skogsbruk

Typiskt för skogsägandet i Finland är att skogslägenheterna är små och att över hälften (60 procent) av skogarna ägs av privatpersoner. Enligt s. 7 i Naturresursinstitutets slutrapport 27/2016 Metsäverotuksen kehittämistarpeet metsä- ja elinkeinopolitiikan kannalta (Behoven av att utveckla skogsbeskattningen ur ett skogs- och näringspolitiskt perspektiv) var år 2013 lägenhetskomplex mindre än 20 skogshektar av alla privatägda lägenheter 61 procent och deras andel av skogsmarken var 17 procent. Andelen skogslägenheter på minst 100 hektar var fem procent och deras andel av skogsarealen var 30 procent.

Enligt skattedeklarationsuppgifterna för 2014 gick cirka 41 procent av skogsbruken på vinst och 59 procent på förlust. Förlusten av skogsbruk uppgick i cirka 99 procent av fallen till högst 20 000 euro per år. Nettokapitalinkomsterna av skogsbruk uppgick i cirka 84 procent av fallen till högst 20 000 euro per år. Förlusterna av skogsbruk per skattskyldig är små räknat i euro, i genomsnitt cirka 1 000 euro på årsnivå och medianförlusten cirka 400 euro. Nettokapitalinkomsten av skogsbruk var i genomsnitt cirka 10 800 euro och medianinkomsten 4 600 euro.

Största delen av virkesförsäljningsintäkterna beskattas som kapitalinkomst. Sådana intäkter kan ge upphov till förvärvsinkomst endast om den skattskyldige eller dennes make eller vissa andra personer har utfört arbete som relaterar till virkesförsäljningen i samband med upparbetning eller transport av virke från jordbrukets skog. För sådant leveransarbete fastställs i beskattningen ett värde som räknas som skattepliktig förvärvsinkomst och dras av från virkesförsäljningsintäkterna som beskattas som kapitalinkomst. Värdet av leveransarbetet är skattepliktig inkomst endast till den del den upparbetade eller transporterade virkesmängden sammanlagt överstiger 125 kubikmeter. Bestämmelsen om beskattning av leveransarbetets värde är en avvikelse från det nuvarande inkomstskattesystemet som bygger på beskattning av verkliga inkomster och utgifter. Grunderna för leveransarbetets skattefrihet är landsbygds- och skogspolitiska. Enligt Naturresursinstitutets undersökning om naturresurser och bioekonomi 18/2015 (s. 24) utförs skattepliktigt leveransarbete av bara några tusen skogsägare årligen. Skattefritt leveransarbete utförs däremot av tiotusentals skogsägare.

Renskötsel

Enligt beskattningsuppgifterna fanns det 4 384 renägare år 2015. År 2015 var nettoavkastningen av renskötsel inom hela renskötselområdet sammanlagt 5,27 miljoner euro och 29,15 euro per inräknad ren. Cirka 30 procent av nettoavkastningen av renskötsel var förvärvsinkomst.

2 Målsättning och föreslagna ändringar

2.1 Målsättning

Målet med propositionen är att i enlighet med regeringsprogrammet uppmuntra till att bedriva företagsverksamhet. Så gjordes också år 2014 i fråga om samfund genom att sänka samfundsskattesatsen i syfte att främja konkurrenskraften, investeringsviljan och sysselsättningen inom dem. Företagsverksamhet bedrivs dock i bred omfattning även inom andra företagsformer som inte berördes av sänkningen av samfundsskattesatsen. Till dessa företagsformer hör enskilda rörelser, personbolag, jordbruk, skogsbruk och rennäringsföretag.

2.2 Föreslagna ändringar

Enskilda näringsidkare

Enligt förslaget ska det i beskattningen dras av fem procent från det skattepliktiga resultatet av näringsverksamhet av affärs- och yrkesverksamhet när resultatet beskattas som inkomst för fysiska personer eller dödsbon. Tilläggsavdraget ska göras på skatteårets inkomster av näringsverksamheten efter avdrag för i beskattningen avdragsgilla utgifter och tidigare förluster.

En förlust av näringsverksamhet som kan dras av från det resultat av näringsverksamheten som uppkommer under de följande tio skatteåren beräknas enligt näringsskattelagen, och företagaravdraget ska inte påverka den förlust som överförs till de följande skatteåren. Förlust från tidigare skatteår som dras av i beskattningen under de följande åren ska dock minska beräkningsgrunden för företagaravdraget under det skatteår då förlusten dras av. Företagaravdraget påverkar inte beloppet av förlusten då den skatteskyldige yrkar på att förslusten dras av helt eller delvis från kapitalinkomsterna under samma skatteår.

På samma sätt som i nuläget ska resultatet av näringsverksamhet av affärs- och yrkesverksamhet beräknas och fastställas på företagsnivå. Resultatet beräknas enligt bestämmelserna i näringsskattelagen och utgörs av skillnaden mellan skattepliktiga inkomster och i beskattningen avdragsgilla utgifter samt förändringar av reserver. Från detta resultat dras av tidigare förluster av näringsverksamheten och därefter det föreslagna företagaravdraget. Det återstående beloppet delas upp för att beskattas som företagarens förvärvs- eller kapitalinkomst.

Näringssammanslutningar

Enligt förslaget ska det i beskattningen dras av fem procent från det skattepliktiga resultatet av näringssammanslutningars näringsverksamhet och jordbruk när resultatet beskattas som inkomst för fysiska personer eller dödsbon. Tilläggsavdraget ska göras på skatteårets inkomster av näringsverksamhet och jordbruk efter avdrag för i beskattningen avdragsgilla utgifter och tidigare förluster, räntan på en skuld för förvärv av en bolagsandel samt skattefria dividender.

En förlust av näringsverksamhet och jordbruk som kan dras av från det resultat av näringsverksamhet och jordbruk som uppkommer under de följande tio skatteåren beräknas enligt näringsskattelagen eller inkomstskattelagen för gårdsbruk, och företagaravdraget ska inte påverka den förlust som överförs till de följande skatteåren. Förlust från tidigare skatteår som dras av i beskattningen under de följande åren ska dock minska beräkningsgrunden för företagaravdraget under det skatteår då förlusten dras av.

På samma sätt som i nuläget fastställs för sammanslutningen resultatet av näringsverksamhet, jordbruk och övrig verksamhet. Resultatet av näringsverksamheten beräknas enligt bestämmelserna i näringsskattelagen och utgörs av skillnaden mellan skattepliktiga inkomster och i

beskattningen avdragsgilla utgifter samt förändringar av reserver. Resultatet av sammanslutningens jordbruk beräknas enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen för gårdsbruk och utgörs av skillnaden mellan skattepliktiga inkomster och i beskattningen avdragsgilla utgifter samt förändringen av reserver. Från resultatet av sammanslutningens näringsverksamhet och jordbruk dras av tidigare förluster av näringsverksamheten eller jordbruket, varefter resultatet fördelas för beskattning som delägarnas inkomst enligt de andelar som dessa har av sammanslutningens inkomst. Vid beskattningen av fysiska personer och dödsbon görs från inkomsten av näringssammanslutningen, efter avdrag av räntan på en skuld för förvärv av en bolagsandel och skattefria dividender, ett företagaravdrag varefter inkomsten fördelas för beskattning som förvärvs- eller kapitalinkomst enligt gällande bestämmelser.

Jordbruk

Enligt förslaget ska det i beskattningen dras av fem procent från det skattepliktiga resultatet av jordbruk från jordbrukssammanslutningar eller jordbruk när resultatet beskattas som inkomst för fysiska personer eller dödsbon. Tilläggsavdraget ska göras på skatteårets inkomster av jordbruket efter avdrag för i beskattningen avdragsgilla utgifter, tidigare förluster och räntan på en skuld för förvärv av en bolagsandel.

En förlust av jordbruk som kan dras av från det resultat av jordbruket som uppkommer under de följande tio skatteåren beräknas enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk, och företagaravdraget ska inte påverka beloppet av den förlust som överförs till de följande skatteåren. Förlust från tidigare skatteår som dras av under de följande åren ska dock minska beräkningsgrunden för företagaravdraget under det skatteår då förlusten dras av. Företagaravdraget påverkar inte beloppet av förlusten då den skatteskyldige yrkar på att förslusten dras av helt eller delvis från kapitalinkomsterna under samma skatteår.

På samma sätt som i nuläget ska resultatet av jordbruk beräknas och fastställas på företagsnivå. Resultatet av jordbruk beräknas enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen för gårdsbruk och utgörs av skillnaden mellan skattepliktiga inkomster och i beskattningen avdragsgilla utgifter samt förändringen av reserver. Från detta resultat dras av tidigare förluster och räntan på en skuld för förvärv av en bolagsandel och därefter det föreslagna företagaravdraget. Resultatet av jordbruk fördelas för beskattning som jordbruksidkarens förvärvs- eller kapitalinkomst enligt gällande bestämmelser.

Skogsbruk

Enligt förslaget ska 95 procent av kapitalinkomster av skogsbruk som fås genom skogsbruk och beskattningssammanslutningar samt av de avdragsgilla utgifterna beaktas vid beskattningen av fysiska personer och dödsbon när nettokapitalinkomsten av skogsbruk under skatteåret beräknas.

Avdraget gäller inkomst av skogsbruk från en fastighet som betraktas som en gårdsbruksenhet. Avdraget fås då inte på sådan tillfällig inkomst av virkesförsäljningsintäkterna som kan uppkomma när t.ex. från tomten till ett egnahemshus eller en sommarstuga fälls och säljs virke.

Avdraget ska inte gälla samfällda skogar som betraktas som särskilda skattskyldiga. Inkomstskattesatsen för samfälld skog är redan i dagsläget lägre än kapitalinkomstskattesatsen för fysiska personer.

Avdraget ska inte heller gälla förvärvsinkomster av skogsbruk. Värdet av leveransarbete, som vid beskattningen av skogsbruk beskattas som förvärvsinkomst, är redan i dagsläget föremål

för en särskild skattelättnad på landsbygds- och skogspolitiska grunder. Skattelättnaden avviker från inkomstskattesystemet, som bygger på beskattning av verkliga inkomster och utgifter. På grund av skattelättnaden är beskattningen av förvärvsinkomster av skogsbruk i dag lägre.

Skogsbruk har årliga utgifter som är mer regelbundna än inkomsterna. Därför är asymmetrin typiskt för skogsbruk eftersom utgifterna och de inkomster som motsvarar dem hänförs till olika skatteår. Inkomsten av skogsbruk består huvudsakligen av intäkter från virkesförsäljning. Inom skogsbruket kommer det inte in virkesförsäljningsintäkter årligen, utan ibland med decenniers mellanrum. Utgifter som hänför sig till skogsbruk dras dock redan av i beskattningen för betalningsåret, även om skogsbruket inte har några inkomster under det året. Skogslägenheterna i Finland är huvudsakligen små, varför inkomsterna och utgifterna i de flesta fall vanligen hänförs till olika skatteår. I fråga om beskattningen av skogsbruk föreslås det därför en bestämmelse enligt vilken företagaravdraget ska beräknas utom på det positiva resultatet, också på det negativa resultatet av skogsbruk.

Det föreslås att 95 procent av kapitalinkomsten av skogsbruk, efter skogsavdrag, utgiftsreservering och naturliga avdrag, ska beaktas vid beräkningen av nettokapitalinkomsten. Bestämmelsen motsvarar den föreslagna bestämmelsen om ett företagaravdrag på fem procent i beskattningen av näringsverksamhet och jordbruk. Dessutom föreslås det att 95 procent av de naturliga avdragen ska beaktas vid beräkningen av nettokapitalinkomsten när kapitalinkomsten av skogsbruk är negativ. Naturliga avdrag från skogsbruk ska i beskattningen beaktas till 95 procent både när nettokapitalinkomsten av skogsbruk under skatteåret är positiv och när den är negativ. Bestämmelsen avviker från det förslag som gäller beskattningen av näringsverksamhet och jordbruk enligt vilket företagaravdraget ska beaktas endast om resultatet är positivt. Den avvikande skattemässiga behandlingen grundar sig på den ovan beskrivna inkomstbildningen inom skogsbruket, som avviker från andra företag. Förslaget syftar till att förebygga att utgifterna för en stor del av de skattskyldiga inom skogsbruket ska vara helt avdragsgilla, medan på inkomsterna får göras ett avdrag på fem procent. Förslaget syftar också till att förebygga möjligheten till skatteplanering som baserar sig på att med det nya avdraget sammanhängande utgifter och inkomster hänförs till olika år.

Det föreslås att 95 procent av inkomsterna och utgifterna ska beaktas vid beräkningen av nettokapitalinkomst eller negativ kapitalinkomst av skogsbruk. I fråga om skogsbruk som bedrivs av beskattningssammanslutningar fördelas resultatet av skogsbruk därefter bland delägarna enligt de andelar som de har av sammanslutningens inkomst. Nettokapitalinkomst eller negativ kapitalinkomst av skogsbruk behandlas i skogsägarnas beskattning som en del av beskattningen av kapitalinkomster precis som i nuläget.

Renskötsel

Från inkomsten av renskötsel ska enligt förslaget dras av fem procent som företagaravdrag så att den genomsnittliga nettoavkastningen per inräknad ren fastställs fem procent lägre än intäktsgrunderna annars förutsätter.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Det tilläggsavdraget på fem procent som beviljas näringsidkare, personbolag, jord- och skogsbrukare samt rennäringsidkare beräknas minska de årliga skatteintäkterna med cirka 123 miljoner euro. Av detta belopp står näringsidkarna och personbolagen för cirka

72 procent, jordbruket för cirka 16 procent, skogsbruket för cirka 12 procent och renskötseln för cirka 0,05 procent. Statens skatteinkomster beräknas minska med cirka 66 miljoner euro, kommunernas med cirka 53 miljoner euro och församlingarnas med cirka tre miljoner euro.

Statiska uppskattningar av de konsekvenser som ändringen har på beskattningen har beräknats med hjälp av finansministeriets och Statens ekonomiska forskningscentrals mikrosimulationsmodell TUJA. Som basmaterial för kalkylerna har använts databasmaterialet över beskattningsuppgifter för skatteåret 2014, som har uppdaterats till nivån för skatteåret 2017 utgående från finansministeriets totalekonomiska prognos.

3.2 Konsekvenser för de skattskyldiga

Enskilda näringsidkare, näringssammanslutning och jordbruk

För merparten av näringsidkarna, delägarna i personbolag och jordbruksidkarna beskattas inkomsten av företagsverksamheten, dvs. företagsinkomsten, som förvärvsinkomst. På skatteskalan för förvärvsinkomster placerar sig småföretagen i regel på låg- och medelinkomstnivå, där beskattningen i dag är lätt. Då beskattningen av förvärvsinkomst är lätt får avdrag som minskar skattebasen, såsom det föreslagna företagaravdraget, en liten effekt räknat i euro och sett till ägarens inkomster efter skatt.

Enligt deklarationsuppgifterna för skatteåret 2014 finns det ungefär 150 000 företag i Finland vars årliga resultat är mindre än 10 000 euro och som omfattas av avdraget. Med en årlig företagsinkomst på cirka 10 000 euro uppskattas avdraget innebära en skattelättnad på cirka 50—150 euro årligen, beroende på företagets nettoförmögenhet. I de flesta fall blir skattelättnaden per företagare tämligen blygsam på årsnivå. Därför bedöms det föreslagna avdraget inte ha några betydande effekter på företagsverksamhetens tillväxt eller ökning av företagande. Avdraget kan leda till att lönearbete förvandlas till företagsverksamhet, om beskattningen av en lika stor ersättning av samma uppgifter är lättare när verksamhet bedrivs i form av ett företag. Med tanke på helheten av betydelse är dock också risker som anknyter till företagsverksamhet, som inte finns i lönearbete.

Den största nyttan räknat i euro av det föreslagna avdraget får det fåtal företag med stora inkomster vars inkomst av företagsverksamheten till stor del beskattas som förvärvsinkomst. Även företag med stora inkomster som huvudsakligen beskattas som kapitalinkomst drar nytta av avdraget. Det finns sammanlagt cirka 5 000 företag vars resultat är större än 100 000 euro och som omfattas av avdraget. Med en årlig företagsinkomst på cirka 100 000 euro uppskattas avdraget innebära en skattelättnad på cirka 1 700—2 900 euro årligen, beroende på företagets nettoförmögenhet. Det är närmast i dessa företag som avdraget ger upphov till eventuella, men som helhet sannolikt blygsamma tillväxteffekter. Till den del som dessa effekter som sätter fart på investeringar, sysselsättning och produktion uppkommer, beräknas dem uppkomma genom att det föreslagna avdraget förbättrar företagets finansieringsposition och sänker avkastningskrav före skatter på investeringen företaget har gjort.

Enligt beskattningsmaterialet är skattebördan för rörelseidkare och yrkesutövare, näringssammanslutningar, jordbruksidkare och beskattningssammanslutningar för närvarande i de flesta fall lättare än även nivån av samfundsskatt, dvs. 20 procent. Som en följd av avdraget ökar skillnaden mellan den totala skattebördan för dessa företag och motsvarande icke-noterade aktiebolag som har en liten nettoförmögenhet i relation till inkomsterna till nackdel för aktiebolagen.

Näringsidkare, personbolag och jordbruk beskattas enligt ett system som är annorlunda än det för aktiebolag och deras ägare. Detta grundar sig på att företagsformernas verksamhet är olika,

och en helt jämlik beskattning är omöjlig utan strukturella ändringar i systemet. Vid beskattningen av vinst i aktiebolag utgör beskattningen av bolaget och delägaren en helhet. När samfundsskattesatsen sänktes 2014 gjordes samtidigt skärpningar i dividendbeskattningen. Därefter skärptes också kapitalinkomstbeskattningen. Den totala skattebördan på vinst som icke-noterade aktiebolag delar ut till fysiska personer är i dag 26,0–26,8 procent för dividend som räknas som kapitalinkomst och är föremål för s.k. skattelättnad för företagare. Som skattepliktig inkomst räknas 25 procent av dividenden efter skattelättnaden för företagare. På grund av beskattningsuppgifterna utgör den också merparten av de dividender från icke-noterade bolag som räknas som kapitalinkomst. I fråga om dividend som räknas som förvärvsinkomst kan den totala skattebördan vara lägre eller högre än skattebördan för dividend som är föremål för skattelättnaden för företagare. Den understiger dock aldrig nivån av samfundsskattesatsen, 20 procent. I de flesta fall är skattebördan för näringsidkare, delägare i personbolag och jordbruksidkare lättare än den.

För det fåtal företag som omfattas av avdraget och har en stor företagsinkomst räknat i euro är skattebördan på företagsinkomsten i dagsläget större än samfundsskattesatsen. För dessa företag kan skattesatsen för kapitalinkomst eller förvärvsinkomst eller den sammanlagda skattebördan av dem också vara större än den totala skattebördan på vinst från ett icke-noterat aktiebolag. Det föreslagna tilläggsavdraget kan således minska skillnaderna mellan den skattemässiga behandlingen av företag som hör till denna grupp och av aktiebolag med motsvarande nettoförmögenhet och inkomster samt deras ägare.

Figur 1: Majoriteten av alla småföretags ägare får små inkomster från sitt företag.

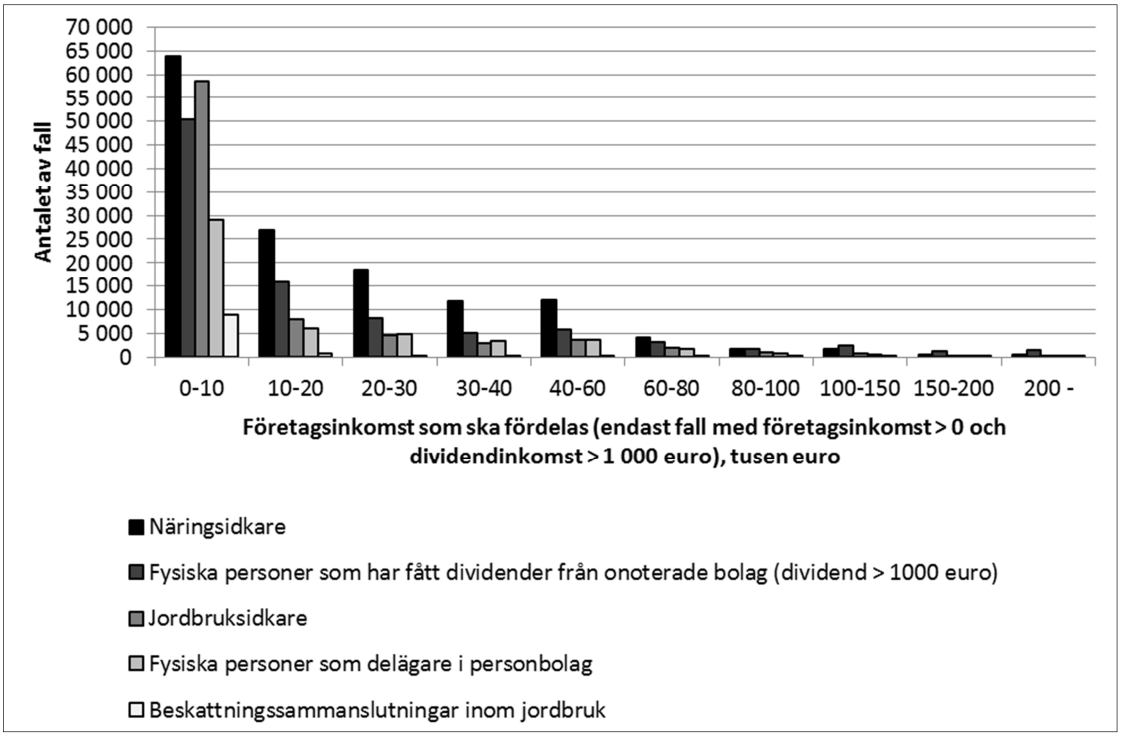

Skogsbruk

På fysiska personers kapitalinkomst av skogsbruk betalas inkomstskatt enligt inkomstskattesatsen för kapitalinkomst, dvs. 30 eller 34 procent, beroende på hur stor inkomsten är. Skattesatsen är 30 procent om den beskattningsbara kapitalinkomsten är högst 30 000 euro och 34 procent för den del som överstiger 30 000 euro. I fråga om skattesatsen för kapitalinkomst av skogsbruk innebär det föreslagna tilläggsavdraget på fem procent en skattesänkning på 1,5 procentenheter från 30 till 28,5 procent eller på 1,7 procentenheter från 34 till 32,3 procent.

Ändringen minskar beskattningen av skogsbruk, om den skattskyldige har beskattningsbar inkomst av skogsbruk under skatteåret. Antalet sådana fall var cirka 96 000 enligt deklarationsuppgifterna för år 2014 och deras skattepliktiga kapitalinkomster av skogsbruk var sammanlagt cirka 1 050 miljoner euro.

Om den skattskyldiges kapitalinkomst av skogsbruk är negativ innebär ändringen en skärpt beskattning under förluståret, eftersom den minskar den förlust som dras av från den skattskyldiges övriga kapitalinkomster eller från förvärvsinkomsterna genom underskottsgottgörelsen. Enligt deklarationsuppgifter för skatteåret 2014 uppgavs negativ kapitalinkomst av skogsbruk på 141 000 skattedeklarationer och beloppet av de negativa kapitalinkomsterna var sammanlagt 131 miljoner euro. Den ökande effekten på skatter från skogsbruket av bestämmelsen som har föreslagits på grund av beloppet av den negativa kapitalinkomsten för skatteåret 2014 bedöms stanna under två miljoner euro.

Figur 2: Majoriteten av alla skogsbruksidkare får små inkomster av sitt skogsbruk.

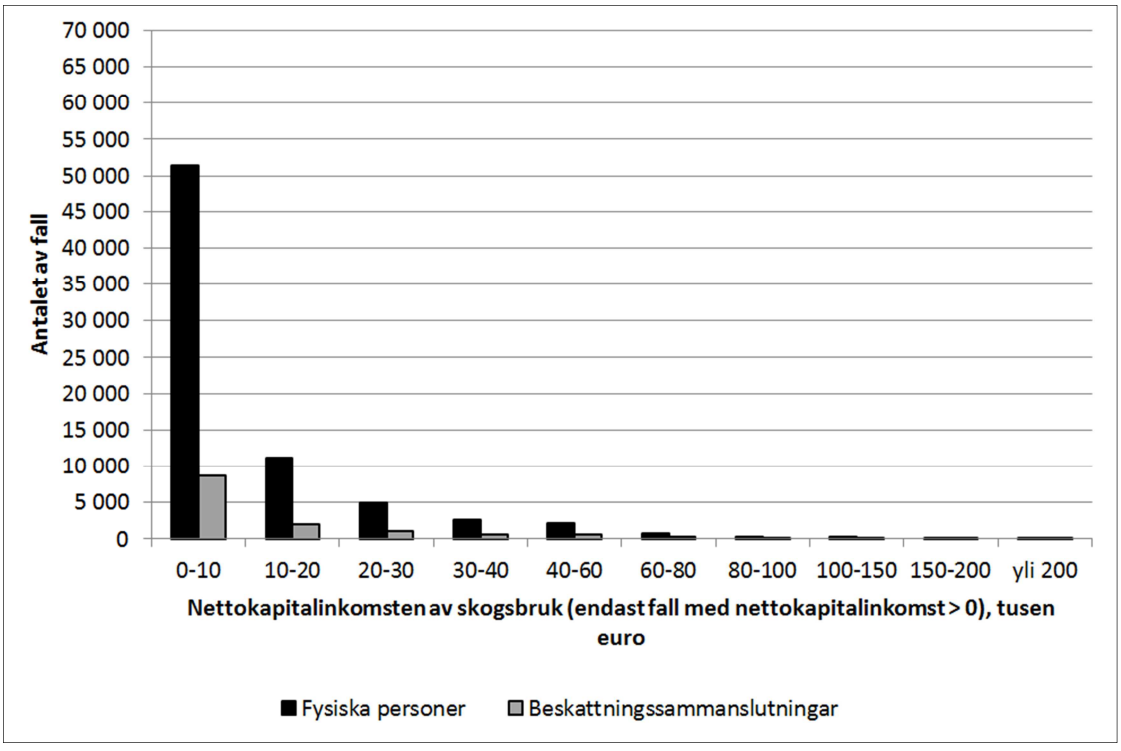

Merparten av skogslägenheterna i Finland är små, och de årliga intäkterna och förlusterna av skogsbruk per skattskyldig är små räknat i euro. I de flesta fall överstiger den årliga nettokapitalinkomsten eller förlusten av skogsbruk inte 20 000 euro. Räknat per skattskyldig är förlusterna av skogsbruk i genomsnitt cirka 1 000 euro på årsnivå och nettokapitalinkomsten i genomsnitt cirka 10 800 euro. Sett till genomsnittet innebär den föreslagna bestämmelsen en lättnad i beskattningen av kapitalinkomst av skogsbruk på cirka 540 euro, samtidigt som den skärper beskattningen med cirka 50 euro under de skatteår då kapitalinkomsten är negativ.

Värdet i euro av den föreslagna bestämmelsen är i största delen av fallen tämligen liten, varför den inte bedöms ha några större konsekvenser. De som gynnas av bestämmelsen är skogsägare med årliga kapitalinkomster av skogsbruk. Särskilt gynnas det fåtal skogsägare som har stora kapitalinkomster av skogsbruk.

Enligt den ovannämnda slutrapporten 27/2016 från Naturresursinstitutet (s. 34) påverkar det föreslagna avdraget skogsägare med olika målsättningar på olika sätt. Avdraget å andra sidan ökar skogsägarnas avverkningsvilja och därmed utbudet på virke. Den sänkning av virkespriset som eventuellt följer av detta kan däremot minska avverkningsviljan. Enligt rapporten uppskattas marknadspriset på råvirke sjunka måttligt (cirka 0,4—0,7 procent). Totalt sett uppskattas skattesänkningen öka avverkningarna endast i liten utsträckning (cirka 0,4 procent). Ändringen uppskattas ha en ytterst liten minskande effekt på virkesimporten. Att avverkningarna ökar och inriktas på olika slags skogar uppskattas öka skogsbrukets kostnader. Avdraget förväntas ha störst effekt på statens skatteintäkter i och med den minskade skatten på kapitalinkomst av skogsbruk (cirka 5,6—5,7 procent mindre). Skogsindustrin, i synnerhet den del som använder stockvirke, beräknas dra nytta av det sänkta priset på råvirke och industrins produktion bedöms öka med cirka 0,1—0,3 procent.

Kompensation för förändringen i skatteintäkter

I enlighet med regeringsprogrammet kompenseras kommunerna enligt nettobelopp för förändringar i skatteinkomsterna. Förändringen kompenseras via statsandelssystemet. Regeringen avser att lämna en separat proposition om kompensationen.

Inkomstfördelningskonsekvenser

De föreslagna ändringarna beräknas öka inkomstskillnaderna med +0,02 enheter mätt med Ginikoefficienten. De ökade inkomstskillnaderna beror på att ändringarna har de största skattesänkande effekterna räknat i euro på de få företag och deras ägare, som har stora inkomster och inte på det stora antalet företag och deras ägare, som har små inkomster.

3.3 Konsekvenser för myndigheterna

De föreslagna ändringarna påverkar Skatteförvaltningens verksamhet och ökar Skatteförvaltningens uppgifter och utgifter. Att genomföra företagaravdrag i det nuvarande datasystemet orsakar tilläggskostander av 180 000 euro. Kostnader på ändringar i förskottsåterbäring varierar från 125 000 euro till 260 000 euro beroende på hur ändringarna genomförs. Kostnader på förverkligande av företagaravdrag i det nya färdigprogrammet beräknas i samband med den sista etappen av projektet och den därtill sammanhörande lagstiftningen.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet.

Utlåtanden om propositionen har lämnats av jord- och skogsbruksministeriet, arbets- och näringsministeriet, Skatteförvaltningen, Statens Ekonomiska Forskningscentral VATT, Finlands Näringsliv rf., Näringslivets forskningsinstitut ETLA, Centralhandelskammaren, Naturresursinstitutet, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Perheyritysten liitto, Pellervon taloustutkimus PTT, Pohjois-Suomen metsänhoitoyhdistykset, Pohjois-Suomen yhteismetsien yhdistys ry, STTK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC, Finlands Kommunförbund, Suomen pääomasijoitusyhdistys ry, Suomen Tilintarkastajat ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., Suomen yhteismetsät ry, Företagarna i Finland, Skattebetalarnas Centralförbund rf, professor (emeritus) Raimo Immonen, professor (emeritus) Heikki Niskakangas, professor Seppo Penttilä, biträdande professor Tomi Viitala och jur. dr. Pauli K Mattila.

I utlåtanden har det framförts att det inte finns grunder för att stifta avdraget, eftersom avdraget inte förverkligar målen av att öka och sporra företagsverksamhet. Att målen inte förverkligas anses bero på att avdraget påverkar ytterst obetydligt på skatter av de flesta företagare. Avdraget anses vara en tämligen dyr åtgärd i förhållande till dess verkan. Avdraget anses också komplicera beskattning av småföretag samt nedbryte skattesystemet som baserar sig på omfattande skattebas och låga skattesatser.

I en del av utlåtandena anses dock att införandet av företagaravdraget är motiverat. Åtgärden anses understöda förutsättningar för företagsverksamhet.

I utlåtandena har det också framförts, att det inte finns grunder för att helt avgränsa sammanslutningar med samfundsdelägare utanför avdraget. Speciellt i fråga om skogsbruk framförs det i utlåtandena att de naturliga avdragen i skogsbruk inte begränsas med anledning av företagaravdrag och att företagaravdrag också beviljas för samfällda skogar.

I propositionen har beaktats i utlåtandena framställda iakttagelser. Begränsningen beträffande tillämpningsområdet av avdrag på inkomst från sammanslutningar har slopats. Enligt den nya propositionen kan en naturlig person och ett dödsbo göra avdrag på inkomst från sammanslutningar även om det finns samfundsdelägare i sammanslutningen. Motiveringarna i propositionen har preciserats och utvidgats i många avseenden, med beaktande också av de rekommendationer om komplettering av de ekonomiska konsekvensbedömningarna som rådet för bedömning av lagstiftningen har gett.

Utkast av propositionen har givits för bedömning till rådet för bedömning av lagstiftningen den 18 juli 2017. Rådet för bedömning av lagstiftningen meddelade den 17 augusti 2016 att det har valt propositionen för bedömning. Rådet anser i sitt utlåtande av den 12 september 2016 att i propositionen beaktas och behandlas inte tillräckligt risken att tillväxteffekter av propositionen är förmodligen ringa. Rådet har också rekommenderat att propositionen kompletteras med en generell beskrivning av de räkningsantaganden och beräkningssätt som ligger bakom de uppskattade skatteintäktskonsekvenserna, samt med beskrivning av mekanismen av ändring i skatteintäkterna och beloppet av den möjliga ändringen samt med bedömning av den nytta och de kostnader för samhällsekonomin som ändringen förorsakar.

Propositionen har behandlats av delegationen för kommunal ekonomi och kommunal förvaltning.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2017 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid ingången av 2017. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2017.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till inkomstskattelagen (1535/1992) en ny 30 a § som följer:

30 a §

Företagaravdrag

Från skatteårets inkomst av näringsverksamhet, jordbruk och renskötsel som beskattas som inkomst för fysiska personer och dödsbon dras av fem procent som företagaravdrag till den del det är fråga om

1) i 15 § 2 mom. avsedd nettoinkomst för delägare i beskattningssammanslutningar efter avdrag för delägarens för tidigare skatteår fastställda förluster av sammanslutningens jordbruk,

2) en i 16 § 1 mom. avsedd andel i inkomsten av en näringssammanslutnings näringsverksamhet eller en i 16 § 2 mom. avsedd andel i inkomsten av en näringssammanslutnings jordbruk efter avdrag för skattefria dividender avsedda i 16 § 3 mom.,

3) en i 16 a § avsedd andel i utländska sammanslutningars och europeiska ekonomiska intressegrupperingars inkomst av näringsverksamhet eller jordbruk efter avdrag för delägarens andel av tidigare skatteårs förluster från sammanslutningens näringsverksamhet eller jordbruk,

4) i 30 § 1 mom. avsedd företagsinkomst som ska fördelas,

5) i 44 § 2 mom. avsedd nettoavkastning från renskötsel.

Vid beskattningen av inkomsten av skogsbruk för en fastighet som ska anses som en gårdsbruksenhet görs företagaravdraget så att vid beräkningen av nettokapitalinkomsten av skogsbruk beaktas

1) 95 procent av den kapitalinkomst som avses i 43 §, efter avdrag för de avdrag som avses i 55 och 56 § samt den utgiftsreservering som avses i 111 §, och

2) 95 procent av den negativa kapitalinkomsten av skogsbruk.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för 2017.

Helsingfors den 6 oktober 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Kommun- och reformminister Anu Vehviläinen